T003 A HÀM III 16-Kinh Già Lam

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

16. KINH GIAØ-LAM Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät du hoùa taïi Giaø-lam vieân2, cuøng ñaïi chuùng Tyø-kheo, ñeán Ki-xaù töû3, truï trong vöôøn Thi-nhieáp-hoøa4, phía Baéc thoân Ki-xaù töû. Baáy giôø nhöõng ngöôøi Giaø-lam ôû Ki-xaù töû nghe ñoàn Sa-moân Cuø-ñaøm thuoäc doøng hoï Thích5, ñaõ töø boû doøng hoï Thích, xuaát gia hoïc ñaïo, ñang du hoùa taïi Giaø-lam vieân cuøng chuùng Ñaïi Tyø-kheo ñeán Ki-xaù töû naøy, truï trong röøng Thi-nhieáp-hoøa ôû phía Baéc thoân Ki-xaù töû. Vò Sa-moân Cuø-ñaøm aáy coù tieáng taêm lôùn, truyeàn khaép möôøi phöông raèng: ‘Sa-moân Cuø- ñaøm laø Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï6, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Chuùng Höïu. Vò aáy ôû trong theá gian naøy giöõa chö Thieân, Ma, Phaïm, Sa-moân, Phaïm chí, töø loaøi ngöôøi cho ñeán loaøi trôøi, töï tri töï giaùc, töï taùc chöùng, thaønh töïu vaø an truï. Phaùp maø vò aáy thuyeát, khoaûng ñaàu thieän, khoaûng giöõa thieän, cöùu caùnh cuõng thieän, coù nghóa, coù vaên, hieån hieän phaïm haïnh thanh tònh troïn ñuû7’. Neáu gaëp ñöôïc Ñöùc Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc ñeå toân troïng, leã baùi cuùng döôøng, thöøa söï, thì seõ ñöôïc nhieàu thieän lôïi. Chuùng ta haõy cuøng nhau ñeán gaëp Sa-moân Cuø-ñaøm ñeå leã baùi, cuùng ñöôøng”. Nhöõng ngöôøi Giaø-lam ôû Ki-xaù töû, nghe nhö vaäy roài, moãi ngöôøi cuøng vôùi quyeán thuoäc cuûa mình keùo nhau ra khoûi Ki-xaù töû, ñi veà phía Baéc, tôùi röøng Thi-nhieáp-hoøa, hoï muoán gaëp Ñöùc Theá Toân ñeå leã baùi cuùng döôøng. Ñi ñeán choã Phaät nguï, nhöõng ngöôøi Giaø-lam aáy hoaëc coù ngöôøi leã baùi cuùi ñaàu döôùi chaân Phaät roài ngoài sang moät beân, hoaëc coù ngöôøi chaøo hoûi Ñöùc Phaät roài ngoài sang moät beân, hoaëc coù ngöôøi chaép tay höôùng ñeán Phaät roài ngoài sang moät beân, hoaëc coù ngöôøi töø ñaøng xa thaáy Ñöùc Phaät roài im laëng ngoài xuoáng. Luùc ñoù, nhöõng ngöôøi Giaø-lam ñeàu ngoài yeân. Ñöùc Phaät thuyeát phaùp cho hoï, khuyeán phaùt, khaùt ngöôõng, thaønh töïu hoan hyû8. Sau khi baèng voâ löôïng phöông tieän thuyeát phaùp, khuyeán phaùt, khaùt ngöôõng thaønh töïu hoan hyû, Ngaøi ngoài im laëng. Baáy giôø nhöõng ngöôøi Giaø-lam sau khi ñöôïc Ñöùc Phaät thuyeát phaùp, khuyeán phaùt, khaùt ngöôõng, thaønh töïu hoan hyû, hoï ñeàu töø choã ngoài ñöùng daâïy, söûa aùo tròch vai beân höõu, chaép tay ñeán höôùng Ñöùc Phaät, roài baïch Ñöùc Theá Toân raèng: “Thöa Cuø-ñaøm, coù moät vò Sa-moân, Phaïm chí ñi ñeán Giaø-lam chæ töï khen ngôïi tri kieán cuûa mình maø cheâ bai tri kieán cuûa ngöôøi khaùc. Thöa Cuø-ñaøm, laïi coù moät vò Sa-moân, Phaïm chí ñi ñeán Giaø-lam cuõng chæ töï khen ngôïi tri kieán cuûa mình maø cheâ bai tri kieán cuûa keû khaùc. Thöa Cuø-ñaøm, chuùng toâi nghe vaäy lieàn sanh ngôø vöïc: Nhöõng vò Sa-moân, Phaïm chí aáy, vò naøo thaät? Vò naøo hö?”

1. Töông ñöông Paøli: A.III 65 Kesaputtiyaø. 2. Giaø-lam vieân Paøli: Kesaputtaö naøma Kaølaønaö nigamo, thò traán cuûa nhöõng ngöôøi Kaølaøma teân laø Kesaputta, ôû Kosala. 3. Ki-xaù töû Paøli: Kesaputta, xem cht. treân. 4.

Thi-nhieáp-hoøa laâm Paøli: Siösapaø. 5. Haùn: Thích toâng toäc Paøli: Sakya-kula. 6. Ñaïo phaùp ngöï. Paøli: Damma-saørathi, Ñieàu ngöï tröôïng phu. Baûn Haùn ñoïc laø dhamma-(ñaïo phaùp), thay vì laø damma- (huaán luyeän, ñieàu ngöï). 7. Haùn: cuï tuùc thanh tònh hieån hieän phaïm haïnh Paøli: kevala-paripuòòaö pari-suddhaö brahmacariyaö pakaøseti, hieån baøy ñôøi soáng phaïm haïnh thanh tònh vaø hoaøn haûo tuyeät ñoái. 8. Haùn: khuyeán phaùt, khaùt ngöôõng, thaønh töïu hoan hyû Paøli: sandassetvaø samaødapetvaø samuttejetvaø sampahaösetvaø, chæ baøy, khuyeân baûo, khích leä, laøm cho hoan hyû.

Ñöùc Theá Toân noùi raèng: “Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, caùc ngöôøi chôù sanh loøng ngôø vöïc. Vì sao vaäy? Vì nhaân coù ngôø vöïc lieàn sanh ra do döï 9. Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, caùc ngöôi töï mình khoâng coù tònh trí ñeå bieát coù ñôøi sau hay khoâng coù ñôøi sau. Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, caùc ngöôøi cuõng khoâng coù tònh trí ñeå bieát ñieàu ñaõ laøm coù toäi hay khoâng coù toäi. Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, neân bieát caùc nghieäp voán saün coù ba taäp nhaân10. Nhöõng gì laø ba? Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, tham laø taäp nhaân saün coù cuûa caùc nghieäp. Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, nhueá vaø si laø taäp nhaân saün coù cuûa caùc nghieäp. “Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, ngöôøi coù tham bò tham che laáp, taâm khoâng nhaøm ñuû, hoaëc saùt sanh, hoaëc laáy cuûa khoâng cho, hoaëc haønh taø daâm, hoaëc bieát maø noùi doái, hoaëc laïi uoáng röôïu. Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, ngöôøi coù nhueá bò nhueá che laáp, taâm khoâng nhaøm ñuû, hoaëc saùt sanh, hoaëc laáy cuûa khoâng cho, hoaëc haønh taø daâm, hoaëc bieát maø noùi doái, hoaëc laïi uoáng röôïu. Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, ngöôøi coù si bò si che laáp, taâm khoâng nhaøm ñuû, hoaëc saùt sanh, hoaëc laáy cuûa khoâng cho, hoaëc haønh taø daâm, hoaëc bieát maø noùi doái, hoaëc laïi uoáng röôïu. “Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû xa lìa vieäc gieát haïi, döùt boû söï gieát haïi, deïp boû dao gaäy; coù taøm, coù quyù, coù taâm töø bi, laøm lôïi ích cho taát caû, cho ñeán coân truøng. Vò aáy ñoái vôùi söï saùt sanh, taâm ñaõ tröø saïch. “Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû xa lìa vieäc laáy cuûa khoâng cho, ñoaïn tröø vieäc laáy cuûa khoâng cho; vui thích trong vieäc laáy cuûa ñaõ cho, thöôøng öa söï boá thí, vui veû khoâng keo kieät, khoâng mong ngöôøi kia ñeàn traû. Vò aáy ñoái vôùi vieäc laáy cuûa khoâng cho, taâm ñaõ tröø saïch. “Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû xa lìa vieäc phi phaïm haïnh, ñoaïn tröø vieäc phi phaïm haïnh; sieâng tu phaïm haïnh, sieâng tu dieäu haïnh, thanh tònh, khoâng ueá, ly duïc, ñoaïn daâm. Vò aáy ñoái vôùi vieäc vieäc phi phaïm haïnh, taâm ñaõ tröø saïch. “Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû xa lìa vieäc noùi doái, ñoaïn tröø söï noùi doái; noùi lôøi chaân thaät, öa thích söï chaân thaät, an truï nôi chaân thaät khoâng di ñoäng, taát caû nhöõng ñieàu vò aáy noùi ñeàu ñaùng tin, khoâng löøa gaït theá gian. Vò aáy ñoái vôùi vieäc noùi doái, taâm ñaõ tröø saïch. “Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû xa lìa söï noùi hai löôõi, ñoaïn tröø vieäc noùi hai löôõi, khoâng phaù hoaïi keû khaùc, khoâng nghe nôi ngöôøi naøy noùi laïi ngöôøi kia muoán phaù hoaïi ngöôøi naøy, khoâng nghe nôi ngöôøi kia noùi laïi vôùi ngöôøi naøy muoán phaù hoaïi ngöôøi kia; nhöõng ngöôøi

xa lìa nhau thì muoán keát hôïp laïi, thaáy ngöôøi keát hôïp laïi thì vui veû, khoâng keát beø ñaûng, khoâng khen vieäc keát beø ñaûng. Vò aáy ñoái vôùi vieäc vieäc noùi hai löôõi, taâm ñaõ tröø saïch. “Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû xa lìa vieäc noùi thoâ aùc, ñoaïn tröø vieäc noùi thoâ aùc. Neáu coù nhöõng lôøi maø töø khí thoâ baïo, aâm thanh hung döõ traùi tai, moïi ngöôøi khoâng vui, moïi ngöôøi khoâng öa, laøm cho ngöôøi khaùc khoå naõo, laøm cho hoï khoâng ñöôïc an oån, vò aáy ñoaïn tröø nhöõng lôøi noùi nhö vaäy. Neáu coù nhöõng lôøi hoøa nhaõ dòu daøng, xuoâi tai, ñi saâu vaøo loøng ngöôøi, ñaùng thích, ñaùng yeâu, laøm cho ngöôøi kia an laïc, aâm thaânh vöøa ñuû roõ raøng, khoâng laøm cho ngöôøi kia sôï seät, laøm cho ngöôøi kia ñöôïc an oån, vò aáy noùi nhöõng lôøi nhö vaäy. Vò aáy ñoái vôùi vieäc noùi lôøi thoâ aùc, taâm ñaõ tònh tröø.

9. Haùn: nghi hoaëc... sanh do döï. Paøli: kaíkhaøniye...æhaøne vicikicchaø uppannaø, trong tröôøng hôïp nghi hoaëc, do döï phaùt sanh. 10. Haùn: taäp nhaân baûn höõu baûn Paøli khoâng coù chi tieát naøy.

“Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû xa lìa lôøi noùi theâu deät11, ñoaïn tröø lôøi noùi theâu deät; noùi ñuùng luùc, ñuùng söï thaät, noùi veà phaùp, noùi veà nghóa, noùi veà tòch tónh, öa noùi veà tòch tónh, hôïp vieäc, hôïp thôøi, thích nghi, kheùo daïy doã, kheùo quôû raày. Vò aáy ñoái vôùi vieäc noùi lôøi theâu deät, taâm ñaõ tònh tröø. “Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû xa lìa tham lam, ñoaïn tröø tham lam, khoâng oâm loøng naõo haïi, thaáy cuûa caûi vaø caùc nhu caàu sinh soáng cuûa ngöôøi khaùc khoâng moùng loøng tham lam, muoán cho ñöôïc trôû veà mình. Vò aáy ñoái vôùi vieäc tham lam taâm ñaõ tònh tröø. “Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû xa lìa giaän döõ, ñoaïn tröø giaän döõ, coù taøm, coù quyù, coù taâm töø bi, laøm lôïi ích cho taát caû, cho ñeán loaøi coân truøng. Vò aáy ñoái vôùi söï giaän döõ taâm ñaõ tònh tröø. “Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû xa lìa taø kieán, ñoaïn tröø taø kieán, thöïc haønh chaùnh kieán, khoâng ñieân ñaûo; thaáy nhö vaäy, noùi nhö vaäy: ‘Coù söï boá thí, coù söï trai phöôùc, vaø cuõng coù chuù thuyeát, coù nghieäp thieän aùc, coù nghieäp baùo thieän aùc. Coù ñôøi naøy vaø ñôøi sau. Coù cha, coù meï, treân ñôøi coù nhöõng baäc chaân nhaân ñi ñeán thieän xöù, kheùo vöôït qua, kheùo höôùng ñeán, trong ñôøi naøy vaø ñôøi sau maø töï tri töï giaùc, töï taùc chöùng thaønh töïu vaø an truï. Vò aáy ñoái vôùi vieäc taø kieán, taâm ñaõ tònh tröø. “Naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû thaønh töïu tònh nghieäp nôi thaân, thaønh töïu tònh nghieäp nôi khaåu vaø yù. Xa lìa nhueá, xa lìa naõo haïi, tröø boû thuøy mieân, khoâng traïo cöû, coáng cao, ñoaïn tröø nghi, vöôït qua maïn, chaùnh nieäm, chaùnh trí, khoâng coù ngu si; taâm vò aáy töông öùng vôùi töø, bieán maõn moät phöông, thaønh töïu vaø an truï. Cuõng vaäy, trong hai, ba, boán phöông, töù duy, thöôïng, haï, cuøng khaép taát caû, taâm töông öùng vôùi töø, khoâng thuø, khoâng oaùn, khoâng saân nhueá, khoâng naõo haïi, raát roäng lôùn, voâ löôïng, kheùo tu taäp, bieán maõn taát caû theá gian, thaønh töïu vaø an truï. Cuõng vaäy, taâm bi, hyû; taâm töông öùng vôùi xaû, khoâng thuø khoâng oaùn, khoâng saân nhueá, khoâng naõo haïi, roäng lôùn voâ löôïng, kheùo tu taäp, bieán maõn taát caû theá gian, thaønh töïu vaø an truï. Cuõng vaäy, naøy caùc

ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû taâm khoâng thuø, khoâng oaùn, khoâng saân nhueá, khoâng naõo haïi, lieàn ñöôïc boán truï xöù an oån12. Nhöõng gì laø boán? "'Neáu coù ñôøi naøy ñôøi sau, coù quaû baùo cuûa nghieäp thieän vaø aùc. Khi ta ñaõ ñöôïc nghieäp töông öùng vôùi chaùnh kieán naøy roài, ta thoï trì ñaày ñuû, thaân hoaïi maïng chung chaéc chaén sanh ñeán thieän xöù cho ñeán sanh leân caùc coõi trôøi'. Nhö vaäy, naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû taâm khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng saân nhueá, khoâng naõo haïi; ñoù laø truï xöù an oån thöù nhaát. "Laïi nöõa, naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, 'Neáu khoâng coù ñôøi naøy vaø ñôøi sau, khoâng coù quaû baùo cuûa nghieäp thieän vaø aùc. Nhö vaäy, ta ôû ngay trong ñôøi naøy khoâng phaûi do côù aáy maø bò ngöôøi khaùc baøi baùc; nhöng laïi ñöôïc baäc chaùnh trí khen ngôïi, ngöôøi tinh taán, ngöôøi coù chaùnh kieán noùi laø coù'. Nhö vaäy, naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû taâm khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng naõo haïi, ñoù laø ñöôïc truï xöù an oån thöù hai. "Laïi nöõa, naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, 'Neáu coù taïo taùc gì, chaéc chaén ta khoâng coù taïo aùc, ta khoâng nieäm aùc. Vì sao vaäy? Vì töï mình khoâng taïo aùc, khoå do ñaâu maø sanh?' Nhö vaäy, naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû taâm khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng naõo haïi; ñoù laø truï xöù an oån thöù ba.

11. Haùn: yû ngöõ Paøli: samphappalaøpa, hö ngöõ, taïp ueá ngöõ; noùi baäy baï. 12. Haùn: an oån truù xöù Paøli: assaøsa, söï nghæ ngôi (laáy laïi hôi thôû quaân bình), söï bình an.

"Laïi nöõa, naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, 'Neáu coù taïo taùc, chaéc chaén ta khoâng taïo aùc, ta khoâng phaïm ñôøi sôï hay khoâng sôï, luoân luoân neân thöông xoùt taát caû theá gian, taâm ta khoâng tranh chaáp vôùi taát caû theá gian, khoâng vaån ñuïc, nhöng haân hoan'. Nhö vaäy, naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû taâm khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng naõo haïi; ñoù laø truï xöù an oån thöù tö. "Nhö vaäy, naøy caùc ngöôøi Giaø-lam, Ña vaên Thaùnh ñeä töû taâm khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng saân haän, khoâng naõo haïi; ñoù laø ñöôïc boán truï xöù an oån". Nhöõng ngöôøi Giaø-lam baïch Phaät: "Thöa Cuø-ñaøm, ñuùng vaäy, Ña vaên Thaùnh ñeä töû taâm khoâng thuø, khoâng oaùn, khoâng saân nhueá, khoâng naõo haïi, lieàn ñöôïc boán truï xöù an oån. Nhöõng gì laø boán? "'Neáu coù ñôøi naøy ñôøi sau, coù quaû baùo cuûa nghieäp thieän vaø aùc. Khi ta ñaõ ñöôïc nghieäp töông öùng vôùi chaùnh kieán naøy roài, ta thoï trì ñaày ñuû, thaân hoaïi maïng chung chaéc chaén sanh ñeán thieän xöù cho ñeán sanh leân caùc coõi trôøi'. Nhö vaäy, thöa Cuø-ñaøm, Ña vaên Thaùnh ñeä töû taâm khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng saân nhueá, khoâng naõo haïi; ñoù laø truï xöù an oån thöù nhaát. "Laïi nöõa, thöa Cuø-ñaøm, 'Neáu khoâng coù ñôøi naøy vaø ñôøi sau, khoâng coù quaû baùo cuûa nghieäp thieän vaø aùc. Nhö vaäy, ta ôû ngay trong ñôøi naøy khoâng phaûi do côù aáy maø bò ngöôøi khaùc baøi baùc; nhöng laïi ñöôïc baäc chaùnh trí khen ngôïi, ngöôøi tinh taán, ngöôøi coù chaùnh kieán noùi laø coù'. Nhö vaäy, thöa Cuø-ñaøm, Ña vaên Thaùnh ñeä töû taâm khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng naõo haïi, ñoù laø ñöôïc truï xöù an oån thöù hai. "Laïi nöõa, thöa Cuø-ñaøm, 'Neáu coù taïo taùc gì, chaéc chaén ta khoâng coù taïo aùc, ta khoâng nieäm aùc. Vì sao vaäy? Vì töï mình khoâng

taïo aùc, khoå do ñaâu maø sanh?’ Nhö vaäy, thöa Cuø- ñaøm, Ña vaên Thaùnh ñeä töû taâm khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng naõo haïi; ñoù laø truï xöù an oån thöù ba. “Laïi nöõa, thöa Cuø-ñaøm, ‘Neáu coù taïo taùc, chaéc chaén ta khoâng taïo aùc, ta khoâng phaïm ñôøi sôï hay khoâng sôï, luoân luoân neân thöông xoùt taát caû theá gian, taâm ta khoâng tranh chaáp vôùi taát caû theá gian, khoâng vaån ñuïc, nhöng haân hoan’. Nhö vaäy, thöa Cuø-ñaøm, Ña vaên Thaùnh ñeä töû taâm khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng naõo haïi; ñoù laø truï xöù an oån thöù tö. “Nhö vaäy, thöa Cuø-ñaøm, Ña vaên Thaùnh ñeä töû taâm khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng saân haän, khoâng naõo haïi; ñoù laø ñöôïc boán truï xöù an oån. “Thöa Cuø-ñaøm, chuùng con ñaõ bieát. Baïch Thieän Theä, chuùng con ñaõ hieåu. Baïch Theá Toân, chuùng con troïn ñôøi töï quy y vôùi Phaät, Phaùp vaø Chuùng Tyø-kheo. Duy nguyeän Theá Toân chaáp nhaän cho chuùng con laøm Öu-baø-taéc, baét ñaàu töø hoâm nay, troïn ñôøi töï quy y, cho ñeán luùc maïng chung”. Phaät thuyeát nhö vaäy. Taát caû nhöõng ngöôøi Giaø-lam vaø caùc Tyø-kheo sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.